

ADAM RASZEWSKI

Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Jerzego Popiełuszki w Grudziądzu, Polska | Wydział Humanistyczny i Nauk Społecznych

ORCID: 0009-0006-5886-7178

Krytyka V Republiki i wizja nowej Francji w ideach politycznych Sojuszu Królewskiego

CRITICISM OF THE FIFTH REPUBLIC AND THE VISION OF A NEW FRANCE
IN THE POLITICAL IDEAS OF THE ROYAL ALLIANCE

Summary

The article is devoted to the political ideas of the Royal Alliance, a French monarchist party. The study has a two-part structure. The author presents the party's critical view of contemporary France. He also presents the party's positive programme – its vision of a new state. The text outlines history, electoral activity and general principles of the party. It includes the Alliance Royale's position on key issues of social and political life: political system, form of government and model of community. The author pointed out the party's attitude towards a democratic process, emphasising that it is an opportunity for royalists, who have been marginalised in the Fifth Republic. Author outlined the distinction between acceptable democracy (as a series of political mechanisms) and democratism, which is rejected by the party (as an ideology of universal will and popular sovereignty). A significant part of the text was devoted to the monarchy. Its character was detailed – sovereign, constitutional, oriented towards serving the French nation and historically immersed in its history. Reflections were made on the path to the potential restoration of monarchical autocracy. Author focused on the axiology accompanying the party's programme theses, emphasising the importance of Christian ethics and aversion to globalism. The vision of a new economic life, based on freedom of economic activity, respect for the monetary sovereignty of the French state and protection of the local market, was discussed. The party's programme assumptions regarding decentralisation and ecology were analysed. Indirectly, a model project for the future citizen was also outlined – a patriot, a conscious citizen, a consumer who understands the challenges of global transactions. Author discussed the Royal Alliance's view on international issues. He also undertook a critical presentation of selected manifestations of the party's activities and doctrine.

Keywords: France, monarchy, political party, Royal Alliance, Fifth Republic

Wprowadzenie

Zmiana ustrojowa jest jednym z najistotniejszych zjawisk w naukach politycznych. Bardzo często procesowi temu towarzyszą akty prawne o kluczowym znaczeniu, a także spory światopoglądowe i intencje uporządkowania na nowo życia zbiorowego. Gdy dotychczasowa państwowość jest silnie zrośnięta z historią społeczności oraz jej symboliką, spodziewana transformacja przybierać może gwałtowną i radykalną postać. Przypadek współczesnej Republiki Francuskiej jest reprezentatywny dla powyższej zasady. Korzenie tamtejszej wspólnoty – polityczne i społeczne, kolektywne oraz indywidualne – tkwią w sposób mniej lub bardziej bezpośredni w dorobku 1789 roku. Jedną z wizji alternatywnych jest formuła nowej Francji autorstwa Sojuszu Królewskiego.

W niniejszym artykule wniknę w ideowe założenia stronnictwa. Zrelacjonuję krytykę środowiska odnośnie do V Republiki. Przedstawię pomysł formacji na przebudowę państwa francuskiego. Skupię się na fundamentalnych aspektach ustrojowych, społecznych, aksjologicznych i gospodarczych. Podejmę także inne wątki istotne dla współczesnej polityczności – zagadnienia ekologiczne, refleksję na tematy międzynarodowe. Przede wszystkim poruszać się będę w obrębie założeń doktrynalnych ugrupowania, publikowanych na oficjalnej witrynie partii i w materiałach sygnowanych jej nazwą. Celem opracowania jest przybliżenie narracji krytycznej względem podstaw obecnego państwa francuskiego i odnalezienie w warstwie ideowej partii rozwiązań modyfikujących *status quo*. Nowa Francja – tytułowy termin tejże analizy – nie pojawia się w dokumentach Sojuszu jako nazwa własna przyszłej państwowości. Używam jej jedynie w ujęciu polemicznym, dla zobrazowania wydatnego kontrastu między obecnym a postulowanym porządkiem we Francji.

Referując wspomnianą tematykę, poszukuję odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

- 1) Jakie rozwiązania polityczne V Republiki stanowią w największym stopniu przedmiot krytyki Sojuszu Królewskiego?
- 2) Jak kondycję obecnego społeczeństwa francuskiego postrzegają członkowie ugrupowania?
- 3) Jakie pierwiastki aksjologiczne odnajdziemy w programie formacji?
- 4) Co na niwie bieżących uregulowań gospodarczych państwa francuskiego zajmuje uwagę partii?
- 5) Które wątki z obszaru polityki międzynarodowej i ekologii obecne są w warstwie doktrynalnej stronnictwa?
- 6) Jak powyższe segmenty życia publicznego chcieliby przebudować członkowie Sojuszu Królewskiego?

Badając myśl polityczną środowiska rojalistów, korzystam z metody analizy treści, która sprzyja porządkowaniu komunikatów i interpretacji źródeł oraz pozwala na hierarchizację, a także organizację przekazów¹.

Na kartach artykułu skupiam się głównie na myśli politycznej Sojuszu Królewskiego. Pragmatyka działalności ugrupowania zajmuje pozycję jedynie uzupełniającą. Podobnie rzecz ma się w przypadku poglądów, które sformułował Yves-Marie Adeline – twórca stronnictwa. Jakkolwiek intelektualny dorobek ojca założyciela formacji stanowi istotną wartość, to jednak nie musi być tożsamy z poglądami środowiska. Dla opracowania konstytutywne są oficjalne idee i postulaty obozu rojalistycznego.

Dalsze studia nad dorobkiem ugrupowania zawarte w kolejnych opracowaniach mogłyby dotyczyć myśli politycznej Adeline'a i formacyjno-wyborczej aktywności partii.

Literatura przedmiotu jest skromna i skupia się przede wszystkim na źródłach internetowych oraz komentarzach prasowych. Dominują opracowania francuskojęzyczne. Wśród polskich opracowań wyróżnia się tekst *Rojaliści francuscy – powrót do polityki*, umieszczony na legitymistycznym portalu Organizacji Monarchistów Polskich². Pewna intensyfikacja medialnej obecności Sojuszu Królewskiego następuje przy okazji kolejnych wyborów do organów władzy publicznej³.

1. Sojusz Królewski – podstawowe informacje

Sojusz Królewski został powołany do życia 25 stycznia 2001 roku, lecz jak wynika z informacji na stronie internetowej formacji, dopiero od 2003 roku funkcjonuje jako partia polityczna⁴. Stanowi ugrupowanie monarchistyczne, realnie zaangażowane w bieżącą walkę wyborczą. Twórcą Sojuszu jest Yves-Marie Adeline Soret de Boisbrunet, pisarz, publicysta, filozof, doktor wiedzy o sztuce (rozprawa *Muzyka i świat*, stopień uzyskany na Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne). Od 1986 do 1989 roku wykładał na Uniwersytecie w Poitiers. Po przypadającej

1 K. Szczepaniak, *Zastosowanie analizy treści w badaniach artykułów prasowych – refleksje metodologiczne*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Sociologica” 42 (2012), 42, s. 83–84.

2 J. Bartyzel, *Rojaliści francuscy – powrót do polityki*, <http://www.legitymizm.org/rojalisci-francuscy> [dostęp: 2.06.2025].

3 Zob. V. Lazard, *Un royaliste à l'assaut du Champ-de-Mars*, „Le Parisien”, <https://www.leparisien.fr/paris-75/un-royaliste-a-l-assaut-du-champ-de-mars-06-02-2008-3296034265.php> [dostęp: 2.06.2025].

4 Alliance Royale, *Qui sommes nous?*, <https://allianceroyale.fr/sommes/> [dostęp: 2.06.2025].

na lata 90. pracy redakcyjnej, w 2003 roku twórca formacji wrócił do pracy naukowej, prowadząc zajęcia z zakresu filozofii i nauk politycznych na École Supérieure de Management en Alternance de Marne-la-Vallée. Yves-Marie Adeline należał do gremium redakcyjnego tygodnika Daniela Hamiche'a „Legitymista” („Le Légitimiste”), założonego w 1984 roku jako oficjalne medium księcia Alfonsa Burbona. W marcu 2008 roku bez powodzenia kandydował na burmistrza 7. dzielnicy Paryża. W 2008 roku został zastąpiony na urzędzie prezydenta Sojuszu Królewskiego przez Pierre'a Bernarda, byłego członka francuskiego parlamentu, przez pewien czas burmistrza Montfermeil. Wówczas Adeline postanowił w całości poświęcić się pracy metapolitycznej. Interesuje się muzykologią, pisze poezję. Jest autorem takich prac, jak *Histoire mondiale des idées politiques* (Powszechna historia idei politycznych, 2007), 1914: *Une tragédie européenne* (1914: Tragedia europejska, 2011), *Philosophie de la royauté* (Filozofia królestwa, 2015).

4 stycznia 2010 roku powstały młodzieżowe struktury Sojuszu Królewskiego. Początkowo funkcjonowały one pod nazwą Młodzi Rojaliści, z czasem przekształciły się w Młody Sojusz Królewski (lub Sojusz Królewski Młodych). Wspólnota ta organizowała przez pewien czas obozy integracyjno-formacyjne (np. spotkanie na zamku w Loches w 2015 roku).

Sojusz Królewski krzewi swe idee także za pomocą własnego periodyku. „Oficjalny Biuletyn Okresowy” jest medium informacyjno-opiniotwórczym opracowywanym sześć razy w roku i dystrybuowanym elektronicznie, objętym opłatą abonamentową.

Ugrupowanie od lat bierze udział w życiu wyborczym Republiki Francuskiej. W 2012 roku kandydatem partii w wyborach prezydenckich miał być Patrick Cosseron de Villenoisy, rzecznik formacji. Nie uzyskał on jednak poparcia 500 osób publicznych (tzw. *parrainages*), niezbędnych do zarejestrowania pretendenta. Podobna sytuacja wystąpiła w 2017 roku, gdy o urząd głowy państwa ubiegał się Robert de Prévoisin. Stronnictwo ubiegało się także o poparcie wyborców podczas elekcji parlamentarnych w 2012 i 2017 roku, notując skromne rezultaty, a od 2004 roku brało udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego, uzyskując wówczas 0,03% głosów. W 2019 roku ugrupowanie zgromadziło 0,01% głosów. Sojusz Królewski odniósł natomiast sukcesy w wyborach samorządowych. Funkcje publiczne pełnili: Thibaut Brière Saunier (radny miejski i gminny, Chartres), Jérôme Szczepanski (były lider młodzieżówki partii; radny miejski, Mouriez), Robert de Prévoisin (radny miejski, Cussay), Olivier Leconte (radny miejski, Belvédère) i Sébastien Averlant (radny miejski, Saint-Dier-d'Auvergne)⁵.

5 *Alliance Royale*, [https://www.france-politique.fr/wiki/Alliance_Royale_\(AR\)](https://www.france-politique.fr/wiki/Alliance_Royale_(AR)) [dostęp: 2.06.2025].

Stronnictwo prowadzi stronę internetową <https://allianceroyale.fr/>, a na niej między innymi sklepik oferujący publikacje filozoficzno-polityczne i historyczne, ma także profile w serwisach Facebook oraz X (Twitter). Oficjalny adres kontaktowy to 104 rue de la Clémenterie, 78630 Orgeval.

2. Ogólny rys ideowy ugrupowania

Sojusz Królewski tworzy dziś środowisko osób zaangażowanych patriotycznie i propaństwowo. Ich motywacją jest potrzeba reakcji na kryzys instytucjonalny, polityczny, społeczny i moralny, dotyczący tak efektywności życia publicznego, jak i kondycji człowieka. Działacze ugrupowania stoją na stanowisku, iż reformy w ramach obecnego państwa francuskiego są odpowiedzią jedynie na bieżące problemy polityczne, lecz nie sięgają podstaw systemowych Republiki. Cele stojące przed ugrupowaniem mają charakter reformatorski i formacyjny. Te pierwsze skupiają się na przedstawianiu – przede wszystkim w drodze debaty publicznej i konfrontacji wyborczej – projektów sanacji życia publicznego: praw, organów władzy, dyskursu elit. Owa aktywność melioracyjna przebiegać ma w cieniu dziedzictwa monarchicznego Francji – jako skarbcza mądrości i rodzimej tradycji, utrwalonej historycznie. Aspekt formacyjny realizowany jest z kolei na płaszczyźnie metapolitycznej jako wyraz odpowiedzialnego zaangażowania i roztropności. Ugrupowanie snuje refleksję polityczną, spełnia funkcję komentatorską, usiłuje kształtować krajobraz polityczny państwa. Wyróżnikiem formacji jest aktywizm, strukturą – sieć lokalnych i regionalnych oddziałów partii. Struktury terenowe regularnie organizują spotkania rekrutacyjne dla nowych członków⁶. Oddziały partii poszukują jedności w dążeniu do zamierzenia głównego: jakościowego przeobrażenia Francji i odrodzenia jej dawnej, monarchicznej tożsamości. Wiodąca idea stronnictwa wyraża się w nowoczesnym rojalizmie – zbudowanym na fundamencie królewskich dziejów kraju, lecz adaptującym współczesne dążenia modernizacyjne. Wspólnota postrzega siebie, w opozycji względem głównego nurtu, jako oazę swobody myśli, wolności słowa, autonomii poznawczej⁷. Pragnie zwalczać partokrację jako zjawisko trwoniące siły i zasoby państwa, czynić politykę bardziej reprezentatywną dla klasy średniej oraz tradycyjnie zorientowanych wyborców.

Sztandarowym pojęciem ideowym Sojuszu Królewskiego jest suwerenność. Partia monarchistyczna utożsamia ów termin z nieodzownością hierarchicznego modelu społecznego, w którym doświadczenie i mądrość niezbędne dla

6 Alliance Royale, *Café politique à Versailles le jeudi 2 mai*, <https://allianceroyale.fr/cafe-politique-a-versailles-le-jeudi-2-mai/> [dostęp: 2.06.2025].

7 Alliance Royale, *Qui sommes...*

efektywnego życia społecznego nie rozkładają się egalitarnie. Nie ma suwerenności bez suwerena – głosi oficjalny tekst programowy *Nos positions officielles*⁸. Suwerenny w nowej Francji winien być król – głowa państwa. Osoba zwierzchnika wyraża potrzebę skutecznego zawiadywania sprawami publicznymi wspólnoty, lecz jest również wyrazem jej wolności, przewyciężeniem immanentyzmu strukturalnych walk partyjnych. Francja potrzebuje dziś redefinicji swych potrzeb, a teź nie są zdolni dokonać politycy hołdujący zmiennym nastrojom wyborców. Suwerenność w ujęciu rojalistów z Sojuszu to z jednej strony nowa jakość państwa – ograniczonego społecznie, lecz efektywnego w sferze politycznej, potrafiącego zabezpieczać wspólnotę przed następstwami tendencji ponadnarodowych, a z drugiej – przywrócenie godności osobie ludzkiej. Powołaniem suwerena jest przewyciężać doczesne podziały socjopolityczne, wyznaczać kierunki rozwoju narodowych interesów Francji, zabezpieczać rodzinno-zrzeszeniowe formy życia obywateli. Nie chodzi o monarchię jako abstrakcyjną figurę filozofii politycznej, lecz o konkretną normę bieżącej polityki, umożliwiającą restytucję cywilizacyjnej chwały Francji w wymiarze duchowym i politycznym.

Wśród innych imponderabiliów formacja wymienia dobro wspólne, poszanowanie praw rodziny, autonomię osoby ludzkiej oraz wspólnotowość Francuzów⁹. Ugrupowanie reprezentuje podejście modernizacyjne i odcina się od rewolucyjnego dziedzictwa V Republiki, na niwie ponadnarodowej pragnie nawrotu do idei Europy ojczyzn i konsultacyjnego charakteru integracji.

3. Akceptacja demokracji

Monarchiści spod znaku Sojuszu Królewskiego przyjmują postawę akceptacji kontraktualizmu i parlamentaryzmu, godzą się z funkcjonowaniem demokracji, rozumianej przez nich jako zarządzanie życiem publicznym przez obywateli¹⁰. Podejście stronnictwa do partycypacji wyborczej ma charakter pragmatyczny, obliczone jest na multiplikację znaczenia formacji i jej rozpoznawalności¹¹. Rojalizm stanowi dziś ideę zmarginalizowaną, obecną na obrzeżach debaty publicznej, dlatego

8 Alliance Royale, *Souverainisme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 2.06.2025].

9 Alliance Royale, *Plate-forme politique*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 2.06.2025].

10 Alliance Royale, *En république, le pouvoir appartient au peuple*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 2.06.2025].

11 Alliance Royale, *Participation aux élections*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 2.06.2025].

należy maksymalizować szanse na formacyjne oddziaływanie ugrupowania¹². Monarchiści twierdzą, że myśl królewska niemal nie istnieje w mediach, toteż jedyną formą aktywności politycznej Sojuszu pozostają cykliczne wybory. Oprócz pragnienia przełamania alienacji od życia politycznego establishmentu, ugrupowanie przyjmuje motywację weryfikacyjną i adaptacyjną. Uczestnictwo w procedurach demokratycznych oznacza możliwość selekcji kadr oraz falsyfikacji metod działania, stanowi szkołę uczenia się polityczności. W toku asymilacji do mechanizmów ludowładczych Republiki dokonać się ma optymalizacja agitacyjna i organizacyjna. Cykliczna obecność w życiu parlamentarnym państwa jest drogą do wyłonienia własnych elit, poznania oczekiwań elektoratu, konfrontacji ze stylem wyborczej walki konkurencji, a ostatecznie także do przejęcia władzy w państwie¹³.

Uczestnictwo demokratyczne stanowi jednakże jedynie środek do radykalnego przeobrażenia V Republiki. Takowy zamysł dostrzegamy w jednym z punktów programowych Sojuszu Królewskiego. Otóż autorzy programu partii wskazują na konieczność wykroczenia poza dychotomiczny model lewicy i prawicy. Czyni on bowiem naród francuski podzielonym na pół, rozdartym między przeciwstawne doktryny i obozy. Mimo formalnego występowania idei tradycyjnych i postępowych, pozycję dominującą zajmuje świat polityki wyrosły z Rewolucji. To on prowadzi Francję „w kierunku socjalistycznego i materialistycznego totalitaryzmu”¹⁴.

12 Na przykład według sondażu z 2016 r. 17% Francuzów opowiadało się za zamianą prezydenta na monarchę w roli głowy państwa. Były to dane porównywalne z 2007 r. Najwyższe poparcie dla postulatu notowali zwolennicy ówczesnego Frontu Narodowego (37%). Jak wskazuje badanie z 2016 r., tylko 5% respondentów byłoby na pewno gotowych zagłosować na kandydata rojalistycznego w I turze wyborów prezydenckich. Odsetek ten nie zmienił się w porównaniu z 2007 r. Zob. Groupe BVA, *Les Français et la monarchie*, <https://www.bva-xshift.com/sondages/les-francais-et-la-monarchie/> [dostęp: 9.06.2025].

13 W wyborach parlamentarnych w 2017 r. startował François Fautrad – nauczyciel literatury klasycznej i pasjonat historii. W 10. okręgu wyborczym reprezentował Sojusz Królewski. Był w tej jednostce wyborczej jedynym kandydatem monarchistycznym. Do stronnictwa dołączył w 2012 r. Swą decyzję o rywalizacji wyborczej motywował dezaprobatą względem republiki i brakiem reprezentacji politycznej. W jego opinii, elekcyjność głowy państwa oznacza, że po każdych wyborach społeczeństwo dzieli się na zwycięzców i przegranych. Ów dualistyczny model utrwała antagonizmy, intensyfikuje konflikt w państwie. Dla Fautrada, Sojusz Królewski to raczej ruch obywateli pragnących bardziej koncyliacyjnej polityki niż typowa partia zorientowana na zdobycie władzy. W środowisku rojalistów widzi on nadzieję na odwrócenie tendencji uzależniania jednostki od państwa i nadaktywności instytucji. Postrzega formację jako grupę inicjatywną mającą odebrać część kompetencji urzędnikom i wzmocnić decyzyjność obywateli, wspierać tradycyjną rodzinę, wolność gospodarczą, odrębność samorządów. Zob. R. Jourdon, *Législatives. Alliance royale présente François Fautrad*, Ouest France, <https://www.ouest-france.fr/pays-de-la-loire/loire-atlantique/alliance-royale-presente-francois-fautrad-5019577> [dostęp: 9.06.2025].

14 Alliance Royale, *Gauche-droite*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 9.06.2025].

Jest on antytezą wolnościowej wizji człowieka oraz solidarystycznej koncepcji społeczeństwa. Dualistyczna formuła lewica–prawica z natury swej oparta jest na frakcyjności, podziałach, antagonistycznej naturze debaty. Republika – lewicowa, socjalna, obojętna na transcendencję – nie umożliwia formowania odmiennego ładu ideowego, przeto niezbędne jest przewycięzenie dychotomii lewica–prawica i konstruowanie nowych propozycji jednoczących aspiracje Francuzów. Funkcjonując na podstawie dualnego modelu polityczności, siły tradycji samoistnie skazują się na klęskę instytucjonalną, organizacyjną, perswazyjną. Przyjmują obcą im narrację materialistyczno-laicką, tracąc krok po kroku wyrazistość ideową i nieprzystawalność do wartości republikańskich. Obecność w systemie władzy rodzi lojalność względem niego.

I choć nominalnie obie wizje świata koegzystują na równych prawach, realnie legitymację do rządzenia dzierży progresywizm. Mamy więc na francuskiej scenie politycznej jednocześnie do czynienia z dwoma, wydawałoby się przeciwstawnymi i wykluczającymi się, zjawiskami. Z jednej strony polaryzacja na skali lewica–prawica prowadzi do fragmentaryzacji społeczeństwa i intensyfikowania bipolarnej polityczności, z drugiej – w owym hermetycznym układzie hegemoniczną postać przyjmują idee etatystyczne, kolektywistyczne i centralistyczne. Z jednej strony odbywają się rywalizacyjne wybory, z drugiej – społeczny mandat dzierży lewica – elita zintegrowana normatywnie¹⁵.

Można by przypuszczać, że Sojusz Królewski stanie jednoznacznie po stronie konserwatywnej i prawicowej. Jednak, jak dowiadujemy się z programu partii, nie identyfikuje się ona z żadnym konkretnym systemem światopoglądowym¹⁶. Dystansuje się od materialistyczno-interwencyonistycznych dążeń socjalizmu i komunizmu, liberalnego indywidualizmu, nacjonalistycznego radykalizmu. Alternatywa prawica–lewica ma swoje korzenie w 1789 roku i dla ugrupowania monarchistów wciąż zachowuje swą konfrontacyjną postać. Ukształtowanie się obu stanowisk ideowych zrodziło się z ducha historycznego zerwania, do dziś kształtując polityczną percepcję nad Sekwaną. Tymczasem Sojusz Królewski pragnie być partią narodu francuskiego, porozumieniem elit z obywatelami, platformą scalającą

15 W literaturze przedmiotu ten rodzaj elit opisuje się jako społeczność skonsolidowaną światopoglądowo i spójną strukturalnie. Panuje pluralizm frakcyjny, a jednocześnie stronnictwa traktują współpracę jako *optimum* zapewniające im hegemoniczną pozycję na scenie wyborczej. Konsensualne nastawienie i akceptacja doktrynalnego *status quo* stabilizuje pozycję środowiska i odzwierciedla preferencje wszystkich podmiotów. Zob. M. Burton, R. Gunther, J. Higley, *Elity a rozwój demokracji*, w: J. Szczupaczyński (red.), *Władza i społeczeństwo: antologia tekstów z zakresu socjologii polityki*, Warszawa 1995, s. 19.

16 Alliance Royale, *Gauche-droite*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 9.06.2025].

wspólnotę pod hasłami francuskości, patriotyzmu, suwerenności¹⁷. W tym celu niezbędna jest delegitymizacja systemu jako wyrosłego z fałszywych fundamentów socjologicznych i antropologicznych.

W publikowanym na witrynie internetowej dokumencie *Nos positions officielles* odnajdujemy przekonanie, iż akcja polityczna może przynieść wymierne następstwa w odległej perspektywie czasowej. W dokumencie zwraca się uwagę na znaczenie jedności Francuzów oraz sprawiedliwej polityki jako gwarancji pokojowych stosunków społecznych. Metapolityczna narracja i aktywność polityków Sojuszu odzwierciedla także bliskie tej formacji przekonanie o tym, że aktualny reżim nad Sekwaną wymaga stanowczych przeobrażeń. Dziś niebezpiecznie dryfuje w kierunku uniformizacji intelektualnej, cenzury, administracyjnego wykluczenia tradycyjnych przekonań. Neguje klasyczną wizję jednostki jako syntezy pierwiastków materialno-duchowych. Niezbędny jest duch nowych instytucji, instrumentarium pojęć podkreślających znaczenie odpowiedzialności, obowiązku, deregulacji. Bez nowego etosu służby publicznej ojczyzna Racine'a zmierzać będzie ku Heldowskiej demokracji kosmopolitycznej, wyrażającej ducha ponadnarodowych zrzeszeń i oderwanych od etniczności projektów kulturowych. Zaniechanie akcji politycznej doprowadzi do stłumienia autonomii jednostki, dekompozycji świadomości narodowej, rozmycia pojęć normatywnych¹⁸.

Aprobata ugrupowania dla mechanizmów demokratycznych stanowi dla rojaliistów odbicie uwarunkowań współczesnych – zakorzenienia praktyk ludowładczych w życiu publicznym Zachodu. Postrzegają oni demokrację jako wyraz wpływu obywateli na procesy decyzyjne. Co ciekawe, wyprowadzają demokrację nie z rewolucyjnej wizji upodmiotowionego obywatela, lecz z lokalnej partycypacji politycznej doby Starego Porządku. To monarcha nadawał miejscowościom, gminom i prowincjom wolność, uczył je samorządności. Mobilizacja poddanych zwrócona była ku urzeczywistnianiu ideałów „wolnych miast”¹⁹. Rojaliści czynią jednak wyraźne

17 Miłość do ojczyzny i francuskość współtworzyły fundament myślenia Adeline'a już dekadę przed powstaniem Sojuszu Królewskiego. Dał temu wyraz w pracy *Le roi et le monde moderne*, opublikowanej w 1991 r. („Kochać Francję, kochać ją po prostu, to znaczy zachwycać się jej niezwykłą historią. Czyż nie jest to już zaproszenie do wierzenia w nią? Który inny naród był sceną tak niesamowitej epopei jak ta świętej Joanny d'Arc? Która inna korona została w takim stopniu wyznaczona przez Niebo?”). Y.-M. Adeline, *Le roi et le monde moderne*, Paris 1991, s. 16.

18 D. Held, *Cosmopolitan Democracy and the Global Order: a New Agenda*, w: J. Bochman, M. Lutz-Bachmann (red.), *Perpetual peace. Essays on Kant's Cosmopolitan Ideal*, Cambridge-London 1997, s. 249.

19 W oryginale pojawia się sformułowanie *villes franches* – wolne miasta. Jest to nawiązanie do średniowiecznego typu miejscowości, lokowanych w Europie od XI do XIV wieku. Ich społeczności zwolnione były z powinności feudalnych lub dzierżyły przywileje podatkowe. Odpłatę za ów szczególny status stanowił obowiązek służby wojskowej mieszkańców. Zob. Alliance

zastrzeżenia dopełniające obraz pożądanego przez siebie ustroju. Demokracja nowej Francji winna sprzyjać idei reprezentacji politycznej (pluralizmu przedstawicielskiego), decentralizacji i społecznej inicjatywie. Wyobrażenie ugrupowania stanowi przełamanie dotychczasowego porozumienia elit republikańskich i podjęcie akcji na rzecz szerszego zakresu konsultacji społecznych. Jednocześnie niezbędna jest zwierzchnia władza, której obecność i sprawczość pozwalają realizować ideał suwerennego państwa.

A więc o ile monarchiści spod znaku Alliance Royale akceptują proceduralne oblicze ustroju ludowładczego, o tyle stanowczo kontestują fenomen demokratyzmu. Demokracja ma dla nich charakter uzasadnionego mechanizmu kreacji władz, natomiast demokratyzm nabiera wydźwięku ideologicznego – działa na niekorzyść obywateli, gdyż atomizuje wspólnotę, psuje obyczaje publiczne, wzmacnia pozycję partii gotowych poszerzać zakres prerogatyw państwa w imię dobrostanu rządzących. To praprzyczyna populizmu i błąd filozoficzny²⁰. Współcześni obywatele nie są wspólnotą osób wykwalifikowanych w rzemiośle publicznym. To raczej społeczność zdepersonalizowanych i anonimowych wyborców, wśród których próżno poszukiwać koherentnej wizji państwa. Zarzutem Sojuszu względem republikańskiej demokracji jest skrajny indywidualizm osoby ludzkiej, dysfunkcyjność niekooperatywnych grup społecznych, egoizm elit.

Treść demokratyzmu wypełnia przeświadczenie o istnieniu woli powszechnej oraz przywiązanie do suwerenności ludu. Tymczasem oba te zjawiska postrzegane są przez rojalistów jako fantomy, wytwory mitu, choć użyteczne dla republikańskich elit. Członkowie ugrupowania wskazują wprost przedstawicieli owego elitarnego segmentu społeczeństwa – są to reżyserzy życia politycznego, technokraci, finansiersi. To oni dzierżą atrybut suwerenności, gdyż nadają kierunek rozwojowi wspólnot oraz jej transformacjom. Lud jedynie współtworzy oficjalne elity. Wpływy grup nacisku wykraczają *de facto* poza ramy władzy – stają się przywództwem. Zgodnie z wykładnią tego zjawiska autorstwa Jamesa MacGregora Burnsa²¹ nieformalni liderzy życia społeczno-politycznego są w stanie do własnych celów mobilizować zasoby publiczne i legitymizować podejmowane działania interesem wspólnoty. Francuscy monarchiści idą o krok dalej i w afirmacji ludu widzą zagrożenie demagogią oraz populizmem. To nie tylko oligarchizacja życia publicznego,

Royale, *En république, le pouvoir appartient au peuple*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 9.06.2025].

²⁰ Tamże.

²¹ J. MacGregor Burns, *Władza przywódcza*, w: J. Szczupaczyński, *Władza i społeczeństwo...*, s. 265.

lecz również niebezpieczeństwo totalizacji władzy pod sztandarem zbiorowych korzyści. Internalizacja przez masy dążeń wąskiej grupy decydentów skutkować będzie jednym z ekstremów: wszechobecną kontrolą i regresem wolności lub anarchią i trwałą anomią.

Formacja polityczna domaga się zatem implementacji demokracji prawdziwej – przedstawicielskiej, pluralistycznej, zastępującej porozumienie elit *consensum* narodu i suwerena. Członkowie parlamentu mieliby być wybierani przez kolegia społeczno-zawodowe, zdolne do artikulacji rzeczywistych, dobrze znanych problemów społecznych. Senatorzy pochodziliby z wyborów bezpośrednich i proporcjonalnych. Zmodyfikowana demokracja wypełniać ma funkcję naprawczą względem funkcjonowania państwa. Z kolei demokratyzm to ułuda suwerenności ludu oraz miraż interesu publicznego. Lud nie jest zdolny zdiagnozować racji stanu, pozostaje chwiejny w ocenach i niesamodzielny w wyborach.

4. Monarchia

Postulowany przez formację model królewskości warto widzieć w szerszym kontekście. Kreślą go zresztą sami członkowie partii. Wskazują oni, że w państwach Europy jedynowładcze formy rządu wcale nie przyjmują postaci jedynie reprezentacyjnej, dekoracyjnej. Usiłują podtrzymywać etos państwowy, zapewniać ciągłość tradycji, wyznaczać standard obyczaju politycznego. A więc urzeczywistniają służebny wkład w budowanie ustroju ukształtowanego roztropnie i dojrzałe. Wykazują aktywizm, próbują wykorzystywać dostępne im środki formalnoprawne. Niska skuteczność tych działań wynika z odmiennych czynników – kryzysu moralnego, demokratyzmu i ducha republikańskiego. Relatywizm, deifikacja osoby ludzkiej, alienacja monarchizmu – wszystko to sprawia, że władcy ograniczani są w swym sprawstwie politycznym²². Wyobcowani od mainstreamowego decydowania ufają w znaczenie władzy kulturowej, przygotowując grunt pod spodziewaną transformację polityki i mentalności poddanych. Ich perspektywą jest przyszłość, argumentem – zachowanie jedności i świadomości kolejnych pokoleń. Monarchiści dostrzegają potencjał ruchów monarchistycznych, skromny, lecz autentyczny. Pragną być gotowi na zmierzch republiki, na koniec bezkrólewia.

Postulat Sojuszu Królewskiego stanowi zastąpienie prezydenta przez osobę władcy, powrót do tradycyjnej we Francji formy rządów. Jednak droga do politycznej zmiany nie jest w programie stronnictwa klarowna. To raczej wynik długofalowych przeobrażeń o charakterze systemowym niż rezultat doraźnej reformy politycznej.

22 Alliance Royale, *Monarchies européennes*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 14.06.2025].

W oficjalnych deklaracjach partii królewskiej wskazano, że intronizacja panującego dokonać się może na kilka sposobów. Sympatycy Sojuszu biorą pod uwagę wewnętrzny kryzys w państwie francuskim i załamanie się instytucji republikańskich. Wówczas restauracja zrealizowałaby się przy wydatnym udziale społeczeństwa jako *spiritus movens* owej zmiany. Alternatywny scenariusz stanowi transformacja pod przywództwem politycznych aktorów – głowy państwa urzeczywistniającej plebiscytną drogę do powrotu króla lub parlamentu wieszczącego akt koronacji pod presją opinii publicznej. Rojaliści wyobrażają sobie jedynowładczy ustrój także jako następstwo wakatu władzy publicznej i instauracji urzędu panującego²³. Być może nawet mechanizm nawrotu Francji do królewskości zostanie naznaczony sankcją wtórną względem duchowej treści owej zmiany. „Pewne jest to, że ustanowienie monarchii będzie wiązało się z koniecznością spotkania księcia ze swoim ludem” – czytamy w założeniach doktrynalnych partii²⁴. A więc polityczna inicjatywność przyszłego suwerena musi zaistnieć symultanicznie z gotowością społeczeństwa, jego pragnieniem i potrzebą koronacji.

Przejsie od republikańskiej do monarchicznej formy rządów miałyby być uzasadnione silniejszą więzią między przywódcą a rządzonymi, poszukiwaniem jednności i zgody wokół osoby panującego. Monarcha to figura polityczna uosabiająca ciągłość i stabilność władzy, dystans względem partokracji i doraźnego układu sił na politycznej scenie. Nowa Francja miałaby zamienić frakcyjność prezydentury na ogólnonarodową legitymizację króla. Urząd prezydenta postrzegany jest jako odzwierciedlenie interesów zwycięskiego elektoratu, podczas gdy monarcha miałby symbolizować więź z każdym obywatelem jako częścią narodu historycznego. Rojaliści widzą w królu podmiot zdolny wykraczać poza doraźne konflikty polityczne, pełnić rolę arbitra i zwierzchnika interesu publicznego. Teoretycznie dzieje się tak również dziś – „prezydent V Republiki ma odgrywać tę rolę, ale garnitur jest dla niego za duży” – twierdzą rojaliści²⁵. Polityczny horyzont republikańskiej głowy państwa nie sięga poza datę kolejnych wyborów, liczony jest w kadencjach, a mierzony zakresem poparcia w sondażach. Tymczasem Francja potrzebuje szefa państwa, samodzielnego autorytetu, gdyż „została zbudowana przez królów”, choć obecnie jej gmach wznoszony jest bez nich²⁶.

23 Alliance Royale, *Transition vers la royauté*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 14.06.2025].

24 Tamże.

25 Alliance Royale, *Pourquoi un roi?*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].

26 Tamże.

Afirmacja urzędu królewskiego jest w przypadku Sojuszu również funkcjonalistyczna. Legitymizację godności królewskiej wyraża jej ciągłość i nieusuwalność z historycznej spuścizny Francji, niejako samoistne potwierdzanie nieodłączności polityki nad Sekwaną od modelu jedynowładczego. Mechanizm ów potraktować można jako paralelę wobec zaproponowanego przez Tadeusza Biernata modelu legitymizacji „ustabilizowanych obiektów”. Ważną rolę w tej koncepcji odgrywają względnie utrwalone elity polityczne, stabilne cechy władzy, która, poprzez zakorzenienie w sferze praktyki państwowej, z czasem nabiera cech prawowitości²⁷. Ten model uzasadnienia władzy panującego propagują zwolennicy Sojuszu Królewskiego. Został on ukazany w pryncypiach ideowych poprzez zestawienie monarchii i republiki. Rządy obieralnych elit to słabość funkcjonalna, atrofia decyzyjności. Bardzo często imposybilizm zderza się z uzależnieniem od nieformalnych uczestników życia politycznego – lobbystów. Są oni opisywani jako protektorzy i patroni dygnitarzy nominalnie sprawujących władztwo w państwie. Zakulisowi aktorzy wywierają wpływ na dynamikę aktywności politycznej, promując lub hamując wybrane zmiany w kraju. Ale ich implementacja nie jest funkcją obiektywnego interesu wspólnoty – lecz stanowi wypadkową popularności w sondażach, następstwo społecznych emocji. Politycy Sojuszu Królewskiego zwracają uwagę na immanentną praktykę wśród stronnictw. W momencie, gdy w debacie publicznej pojawia się newralgiczny wątek, republikańscy politycy stają wobec dwóch możliwości: porzucenia dyskusji o nim lub wsłuchania się w nastroje wyborców. Są pasywni i niesamodzielnymi. Mimo hermetyczności elit państwa francuskiego nad Sekwaną ujawnia się deficyt zdolności wizjonerskich, dalekosiężnych talentów mężów stanu. Brak prawowitości ustabilizowanych obiektów, gdyż władza nie jest ani suwerenna, autonomiczna względem partykularnych dążeń grup nacisku, ani świadoma celów odległych czasowo.

Na przeciwnym biegunie sytuuje się monarchia odrzucająca ludową genezę władzy, ów – jak zaznaczają monarchiści – „rewolucyjny mit”²⁸. Król nie wywodzi swych uprawnień z chwiejnej woli poddanych, odrzuca również bonapartystowskie zasługi własne, nie jest wreszcie deifikowany politycznie. Legitymację bierze za sprawą włączenia w wielowiekową ciągłość instytucji królewskiej we Francji. To tradycja, zakorzenienie w obyczajowości, spójność z preferencjami wspólnoty uzasadniają prawo do panowania. Tadeusz Biernat podkreślał funkcjonalną doniosłość polityków wygaszających konflikty i utrwalających uniwersalny porządek.

27 T. Biernat, *Legitymizacja władzy politycznej. Elementy teorii*, Toruń 2000, s. 89.

28 Alliance Royale, *Quelle est la légitimité du roi?*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].

Owa teleologiczna wykładnia pojawia się także w programie rojalistycznego ugrupowania, gdyż „tylko instytucja królewska może zapewnić naszemu krajowi ciągłość polityczną, której potrzebuje, aby stawić czoła wielkim wyzwaniom tego stulecia”²⁹. Prawomocny jest ten, kto potrafi wznieść się ponad doraźne namiętności, neutralizować wstrząsy, a w chwili kryzysu przeciwdziałać atrofii ładu i wartości. Z czasem ów katechon staje się prawowitym dziedzicem zaszczytów i kontynuatorem symboliki królestwa³⁰. Uświęca go czas, zasługi w służbie zbiorowości, sprawowana godność – zawsze wyższa niż personalne aspiracje pretendenta. Suwerenny król to nie jednostka legalizująca swą charyzmatyczną postać, lecz odwieczny urząd wcielony w kolejnego władcę³¹.

Aksjologiczny fundament postulowanej monarchii został wyłożony przez rojalistów z nawiązaniem do ukoronowanej przeszłości Francji. Zyskała ona w programie partii miano „ducha Kapetyngów”. Sojusz Królewski pragnie stać się renowatorem tej tradycji. Nowa Francja powinna wrócić do tego, co przez wieki konstytuowało jej polityczne dziedzictwo – ducha realizmu i antyideologicznego nastawienia. Tradycyjne jest to, co wynika z naturalnego rozwoju społeczeństwa i osadzenia pierwiastków politycznych w świadomym dojrzewaniu wspólnoty. Na antypodach klasycznej polityki znajduje się, wyrosła z rewolucji francuskiej, skłonność do konstruowania rzeczywistości zbiorowej, projekcji woli elit i subiektywnego reżyserowania procesów społecznych. Przyszła monarchia ma natomiast zbliżać się do pragmatycznego decydowania w sprawach państwowych, respektować dobro ogólne. To wizja osadzona w ewolucyjnej ciągłości, świadoma przeszłości, choć intencjonalnie zwrócona w przód, syntetyzująca założycielską aktywność przodków z respektowaniem dobrostanu przyszłych pokoleń, odwołująca się

29 Tamże.

30 Rojaliści z partii królewskiej dają wyraz swemu realistycznemu i empirycznemu podejściu do polityczności. Argumentując na rzecz dziedziczności korony, odwołują się do utrwalonej w społeczeństwie zasady przenoszenia specjalizacji – poprzez przekazywanie kolejnym pokoleniom talentów i profesji. Zdolności rodziców nierzadko przejmowane są przez młode pokolenie, a rozwijanie owych kompetencji dokonuje się w sposób naturalny i płynny. Nie budzi to kontrowersji, lecz zrozumienie w społeczeństwie. Zob. Alliance Royale, *L'hérédité n'a plus sa place dans notre société*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 20.06.2025].

31 Dziedziczność ukazana jest w dokumentach programowych formacji jako czynnik realnie oddziałujący na dynamikę zmian w państwie. Naturalna sukcesja sprzyja ewolucji w ciągłości – zmianom celowym i przewidywalnym. Autonomia władzy królewskiej sprawia, że zmonopolizowaniu ulega centralny ośrodek decyzyjny, a uprawnienia panującego nie wymagają permanentnej legitymizacji. Rola monarchy-arbitra to pokój w królestwie i neutralizowanie konfliktów na ich wczesnym etapie. Prerogatywy przekazane zostały władcy wczoraj, lecz urzeczywistniane są dziś, a ich przeznaczeniem jest perspektywa jutra – mocarstwowość państwa. Tamże.

do fundamentalnych zasad etosu państwowego: sprawiedliwości, pokoju³², mądrości politycznej. Zdolna, na wzór dojrzałego człowieka, osadzać własne zamierzenia w kontekście, uwzględniać horyzont czasowy podjętych misji, wykazywać się cierpliwością i determinacją³³.

Monarchia postulowana przez stronnictwo miała by rozróżniać władzę świecką i duchowną, pozostawiając ich władztwu stosowne obszary ludzkiego życia. Przeznaczeniem kościołów jest przybliżanie człowieka do zbawienia, aparatu państwowego – troska o pomyślność poddanych i rozwój celowy wspólnoty. Rojaliści wskazują, że nie należy budować nowego ustroju ani w formie teokracji, ani zgodnie z moralnym indyferentyzmem. Władza polityczna i duchowna winny ze sobą współpracować, dbając o pokój w królestwie i moralną sankcję życia publicznego³⁴. Kościół dysponuje racją moralną, której społeczność potrzebuje aby harmonijnie wzrastać. Przewidziana jest koronacja przyszłego panującego w duchu katolickim, a jednocześnie wolność religijna poddanych. Sojusz odrzuca ideę religii państwowej, pragnąc przyznać obywatelom pełną swobodę wyboru własnej aksjologii³⁵.

Mimo apologii monarchicznej przeszłości kraju sympatycy Sojuszu Królewskiego nie identyfikują się z restauracją integralną, wiernym odwzorowywaniem dawnych rozwiązań³⁶. Koncepcja ukoronowania gmachu Francji nie jest mechanicystyczna i uniwersalistyczna, lecz zwraca uwagę na potrzebę wdrożenia tych pierwiastków ładu, które oparły się presji czasu, sprawdziły na przestrzeni wieków. Nowe oblicze ojczyzny to nie sentymentalne odtworzenie *status quo ante*, lecz racjonalna falsyfikacja instytucji i pierwiastków politycznych w poszukiwaniu najcenniejszych

32 Pokojowe stosunki wewnątrz państwa francuskiego i na arenie międzynarodowej identyfikowane są przez rojalistów nad Sekwaną jako cecha tradycyjnej monarchii. Korona prowadziła wojny ograniczone, podczas gdy republika sięgnęła po oręż spod znaku wojny nowoczesnej, totalnej, dokonując ludobójstwa rodaków (Wandejczyków). Zob. Alliance Royale, *La République, c'est la paix, le progrès social, la liberté, l'égalité, la fraternité*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 20.06.2025].

33 Alliance Royale, *Héritage capétien*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].

34 Sojusz Królewski podkreśla, że samowystarczalność etyczna państwa, bez współudziału duchowieństwa jest pułapką, gdyż sprowadza aparat urzędniczy do roli sędziego we własnej sprawie. Alliance Royale, *Laïcité...*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].

35 Alliance Royale, *Catholicité i Religion d'Etat*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].

36 Choć *ancien régime* postrzegany jest przez ugrupowanie jako bogaty w starodawne wolności, jednocześnie jawi się jako absolutny i ograniczony prawami zwyczajowymi. Zob. Alliance Royale, *Le roi est un incapable et un tyran en puissance*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 20.06.2025].

pryncypiów. Ideolodzy Sojuszu Królewskiego zdecydowanie odrzucają zarzut, że nadzieje na uzdrowienie państwa w duchu tradycji reprezentują myślenie utopijne. Rojaliści odnajdują kontrargumenty na podstawie badania empirycznego: wszak skoro tron Burbonów zaistniał na kartach dziejów, to znaczy, że duch autorytetu i godności jest możliwy. Francuzi – synowie opiekuńczego królestwa³⁷ – nie utracili niczego ze swych fundamentalnych pragnień. Zwracają swe polityczne preferencje ku renowacji ładu, splendorowi głowy państwa, odrodzeniu narodowemu. Dzisiejsze państwo zdominowane jest przez elity polityczno-medialne oraz polityków z rezerwą traktujących wybitnych współpracowników³⁸. Tylko ustrój z centralną pozycją władcy chętnie przysposabia utalentowanych doradców i mężów stanu, pozostając obojętny na ich ambicje polityczne.

Nakreślić należy także zakres prerogatyw, które Sojusz Królewski chciałby przyznać władcy. Król wpisuje się w porządek konstytucyjny Francji. W tym miejscu warto uściślić rozumienie monarchii konstytucyjnej. Owo pojęcie zostało w założeniach programowych partii przedstawione wprost jako istotne zastrzeżenie. Zgodnie z partyjną wykładnią, postulowany ustrój królewski stać się ma monarchią konstytucyjną, gdyż w państwie funkcjonować będzie pisana ustawa zasadnicza. Spełni ona zadania regulacyjne, określając relacje i zależności najważniejszych instytucji życia publicznego – tronu, parlamentu, rady ministrów, samorządów. Nie należy jednakże utożsamiać monarchii konstytucyjnej z pierwotną rangą owego aktu prawnego, jego uprzednością względem kompetencji króla. To monarcha jest suwerenny i jego historyczno-funkcjonalna sankcja poprzedza każdy akt prawa pozytywnego. Autorytet monarchy pod względem chronologii i godności sytuuje się u zarania nowego ładu. W przeciwnym razie władca byłby tylko pierwszym urzędnikiem państwa, tymczasem jest figurą suwerenną, jak piszą monarchiści, niezależnie od konstytucji³⁹. Rojaliści z partii królewskiej nie są przywiązani

37 Analogia królestwa i rodziny została wyrażona przez rojalistów wprost. Opowiadają się oni za sukcesją w linii męskiej, lecz przy wyraźnej aprecjacji pozycji kobiety. Mężczyzna reprezentuje cnoty króla – decyzyjność, władczość, autorytet. Królowa – niczym matka – łagodzi patriarchalną surowość. Troszczy się i dba o poddanych. O ile domenę panującego stanowi sfera polityczna, o tyle królowa jest aktywna na niwie społecznej.

38 Rojaliści postrzegają Republikę jako ustrój kakokratyczny, zamknięty na cyrkulację elit, niezdolny do uwolnienia jednostkowych talentów. Zwracają także uwagę, że to nie monarchia, lecz demokracja wyłania tyranów. Mogą oni objawiać się w historii jako kreowani przez lud dyktatorzy (jak Hitler czy Robespierre) lub anonimowe siły regulujące swobody jednostki. W tym przypadku monarchiści wskazują na oddziaływanie biurokracji, politycznej poprawności oraz finansowych grup nacisku. Zob. Alliance Royale, *Le roi est un incapable et un tyran en puissance*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 20.06.2025].

39 Alliance Royale, *Monarchie constitutionnelle*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 21.06.2025].

do wiecznej, niezmiennej konstytucji (o której de Maistre pisał, że „jest sposobem istnienia politycznego, przepisany każdemu narodowi przez wyższą od niego potęgę”⁴⁰), lecz do jej bieżącej aktualizacji, najchętniej inspirowanej rozwiązaniami ustrojowymi ustawy zasadniczej z 1958 roku.

Zgodnie z programem ugrupowania monarcha pełni funkcję głowy państwa. Realizuje zadania o charakterze kreacyjnym, desygnując premiera. Wypełnia aktywności promulgacyjne, tworząc i ogłaszając prawa obowiązujące w królestwie. Monarcha jest aktywny także na niwie polityki zagranicznej – poprzez podpisywanie traktatów, ma pozycję autonomiczną i nadrzędną względem wszystkich innych organów władzy państwowej. W stosunku do nich przyjmuje pozycję arbitra. Jest realnym aktorem procesów politycznych, kreatorem przeobrażeń życia zbiorowego, podmiotem wytyczającym kierunki polityczne. Zadania administracyjne pozostawione są rządowi. Symbolizują one codzienną pragmatykę rządzenia, przygotowywanie aktów wykonawczych i szczegółowych. Monarcha sprawuje zwierzchnictwo nad siłami zbrojnymi. Posiada organ doradczy – Wysoką Radę, która spełniając funkcję kancelarii królewskiej, ma koncepcyjnie i technicznie przygotowywać akty prawne monarchy. Wspomniana instytucja miałaby jednocześnie pełnić rolę Sądu Najwyższego. Zgodnie z założeniami ugrupowania panujący współpracowałby z parlamentem – organem reprezentacji narodu⁴¹. Izbę przedstawicielską wyłaniano by w wyborach proporcjonalnych i powszechnych, przy współudziale zorganizowanych wspólnot obywateli – tzw. ciał społecznych⁴². Królowi podporządkowani byłiby ministrowie pracujący w strukturach możliwie ograniczonego liczebnie rządu. Kluczowe prerogatywy przewidziane zostały dla Ministerstwa Stanu, resortu odpowiedzialnego za strategiczne zagadnienia państwa, dyplomację, zawodową armię i bezpieczeństwo kraju.

Następca tronu winien spełniać swe powołanie także poprzez obronę słabych członków wspólnoty, wierność własnemu słowu, wyrzeczenie się grzechów głównych i praktykowanie cnoty. Realizuje w ten sposób parenetyczny wzorzec swego urzędu. Jako centralna postać życia publicznego skupia w sobie niejako pożądany etos służby publicznej. Wyznacza kierunek rozwoju moralnego królestwa. Monarcha przed przedstawicielami wielkiej politycznej rodziny odpowiedzialny jest w dwójnasób: w kontekście roztropnych, stabilnych rządów, ale i zdając świadectwo z własnego życia.

40 J. Trybusiewicz, *De Maistre*, Warszawa 1968, s. 75.

41 Alliance Royale, *Prérogatives royales*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 23.06.2025].

42 Alliance Royale, *La réforme des institutions*, <https://allianceroyale.fr/platforme-politique/> [dostęp: 23.06.2025].

Wielką wartością monarchii, w przekonaniu Adeline'a, jest jej naturalna reprezentatywność. Obejmuje ona rozmaite formy – od prawowitej monarchii dziedzicznej aż do czysto symbolicznej pozycji władcy. W różnorodny sposób zatem możliwe staje się urzeczywistnianie racji stanu, poczynając od państw o szerokich uprawnieniach koronowanej głowy poprzez monarchie arystokratyczne do jedynie czysto reprezentacyjnych. Ów pluralizm pozwala adaptować optymalną postać królestwa do kondycji społeczeństwa i krajowych tradycji – a więc w zgodzie ze spuścizną wieków. Sprawne państwo zdolne jest do zdefiniowania i utrzymania tego, co Barry Hindess określa mianem „politycznej konstytucji społeczeństwa”⁴³. W ustroju królewskim wola i dzieło polityczne ulegają silnej personalizacji w osobie panującego – gdyż, jak pisze Adeline, „dopóki istnieje król, trwa nadzieja”⁴⁴. To on jest zwornikiem niepodległości, samodzielności myślenia, aspiracji ku mocarstwowości wspólnoty. Monarchia zachowuje swą żywotność, gdy trwa w sercach poddanych i funkcjonuje na mocy zdrowych instytucji, zdolnych powściągać centralistyczne aspiracje biurokracji.

Demokratyzm i europeizm sprawiają, że coraz mniejszą przestrzeń intelektualną zajmuje myśl zachowawcza. Pogląd ten Adeline rozwija w swej pracy *Niemożliwa prawica* (*La Droite impossible*, 2012). Naczelną tezę opracowania stanowi przesądzenie o całkowitej rozbieżności idei konserwatywnych względem liberalno-relatywistycznego establishmentu. Siły porządku stały się outsiderami życia politycznego⁴⁵. Po tej stronie sceny politycznej mamy do czynienia z tak zwaną *droite piégée* – uwięzioną prawicą, prawicą w pułapce⁴⁶. Nie jest ona zdolna przekroczyć pewnego progu poparcia, uzyskać realnego wpływu na rządy, gdyż ma przeciwko sobie klasę polityczną, odmienną aksjologię, mentalność dużej części wyborców. Staje do rywalizacji o rząd dusz, mając ograniczone zasoby, konfrontując się z instytucjami i ideami politycznymi o jednoznacznie postępowym zabarwieniu.

Ponadto *mainstream* szermuje względem obozu zachowawczego pojęciem „skrajnej prawicy”. Dla rojalistów jest to pojęcie nieostre, niejednoznaczne, gdyż (wobec złożoności prawicowości⁴⁷) brak jednoznacznego przekonania, czy radykalna

43 B. Hindess, *Filozofie władzy od Hobbesa do Foucaulta*, Warszawa–Wrocław 1999, s. 73.

44 Alliance Royale, *Entretien avec Yves-Marie Adeline*, <https://allianceroyale.fr/yves-marie-adeline-entretien-nef/> [dostęp: 23.06.2025].

45 Y.-M. Adeline, *La droite impossible*, Paris 2012.

46 Alliance Royale, *Droite piégée*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025]. *Droite piégée* to także tytuł książki Adeline'a, napisanej w 1996 r.

47 J.-Ch. Petitfils, *La droite en France de 1789 à nos jours*, Paris 1973, s. 5.

prawica to ultraliberalizm, czy konserwatyzm radykalny⁴⁸. Niemniej ów termin jest nośny medialnie i może stanowić skuteczny oręż w stygmatyzacji doktrynalnych przeciwników. W takich okolicznościach eklektyk Adeline głosi potrzebę syntezy rojalistycznej zwierzchności w osobie paternalistycznego władcy i podmiotowości demosu. Jego stanowisko uznać można za owoc realistycznego podejścia. Skoro elity i większa część społeczeństwa zajmują dziś stanowiska opozycyjne względem monarchizmu *Dei gratia*, należy zmodyfikować metodę pracy u podstaw. Upodmiotowić lud, utylitarnie traktować zasoby republikańskiego państwa, agregować popularność demokratyczną drogą.

Formacja docenia wkład Charlesa Maurrasa w krzewienie idei królewskich, lecz nie czuje się uczniem żadnego filozofa politycznego. Również sama nie stanowi szkoły myślenia o polityce, snującej usystematyzowaną refleksję nad pojęciami i teoriami z zakresu nauk społecznych. Sojusz – zresztą jak sama nazwa wskazuje – to raczej platforma skupiająca osoby pragnące popularyzować wiedzę o monarchii, jej dziejach, znaczeniu dla francuskiej ojczyzny. Jednocześnie za w pełni uprawnione uznaje się łączenie myśli monarchistycznej z innymi koncepcjami społeczno-politycznymi. Ugrupowanie pragnie inicjować debatę nad możliwymi reformami państwa, wzbudzać klimat dogodny dla uskuteczniania dobra powszechnego. Chce być przymierzem na rzecz troski o państwo, przygotowywania powrotu króla.

5. Sfera aksjologiczna

Na niwie aksjologicznej ugrupowanie jest zwolennikiem mocarstwowości Francji, podmiotowości osoby ludzkiej, harmonizacji praw i wolności obywatela. Dążenia do wielkości nowego państwa znajdują swój wyraz nawet w propozycji zmiany święta narodowego. Zamiast smutnego i antagonizującego rodaków 14 lipca, partia proponuje 27 lipca (nawiązanie do zwycięskiej bitwy pod Bouvines 27 lipca 1214 roku)⁴⁹. Byłoby to wyrazem nadziei na odbudowę politycznych ambicji państwa, stworzeniem jego ofensywnego mitu założycielskiego. Dopiero adaptacja kulturowych determinantów dnia dzisiejszego⁵⁰ sprawia, że instytucja królewskiego jedynowładztwa odbiega od chrześcijańskiego ideału. Jednakże dzieje się tak nie wskutek

48 Alliance Royale, *Extrême droite*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].

49 W starciu tym król Francji Filip August pokonał wojska monarchy angielskiego Jana bez Ziemi.

50 Zaliczyć do nich możemy: zachwianie równowagi praw i obowiązków jednostki, sprzeniewierzenie się przez Europejczyków odwiecznemu porządkowi naturalnemu, eksplozję roszczeńowości i subiektywizm aksjologiczny.

delegitymizacji samego ładu monarchicznego czy zmierzchu jej potencjału kulturowego, lecz w następstwie etycznej dekadencji Europejczyków, którzy utracili wiarę, wątpiąc w parenetyczny model porządku politycznego. Postawy książąt są dziś zwierciadłem epoki, następstwem rozpadu wyobrażeń o powinnościach jednostki względem samej siebie i oddziaływaniu jej na zbiorowość. W trudnych czasach współczesnych obowiązkiem rojalisty (zdaniem monarchistów) jest wierzyć i trwać przy ponadczasowej rzeczywistości, dziś ograniczonej do klubów dyskusyjnych i instytucjonalnej aktywności nielicznych zwolenników. Ustrój królewski bowiem, jako forma wyizolowana od konkretnych partykularyzmów narodowych, zawiera w sobie decydującą przewagę względem porządku republikańskiego: możliwość oddzielenia instytucji szefa państwa od bieżących sporów parlamentarnych, gwarancję autonomii wymiaru sprawiedliwości oraz fakt, iż w systemie zwieńczonym urzędem królewskim funkcja premiera wyraża jedynie tymczasową kompetencję, przydaną liderowi największej frakcji, bez ryzyka infiltracji życia społecznego przez interesy partyjne⁵¹.

Partia uważa świeckość i laicyzm za wartości przeciwstawne. Ta pierwsza kategoria odnosi się do rozgraniczenia sfery doczesnej i wiecznej, druga radykalnie podkreśla przeciwieństwa między nimi. Jest konfrontacyjna, ukierunkowana na konflikt, relacje kryzysowe. Ze świeckości rodzi się harmonia dualnej natury człowieka, z laicyzmu – ubóstwienie osoby ludzkiej. Gdy postawa laicka pocznie ujawniać wrogość względem religii, rezultatem nie będzie sekularyzacja, lecz deifikacja człowieka. On sam stanie się sędzią dobra i zła, odrzucającym autorytety i święte księgi. Rozwiązaniem winna być monarchia, gdyż ona, kierując się etyką katolicką, respektować będzie tolerancję religijną⁵².

Etyczny zmierzch francuskiego społeczeństwa oceniany jest przez rojalistów bardzo krytycznie. Dezawuuują oni wartość liberalizmu moralnego, widzą w nim dwoistą treść. Dla lewicy jest to synonim delegitymizacji autorytetów oraz permissywizmu, dla neoliberalnej prawicy – zamienne określenie relatywizmu. Odpowiedzią Sojuszu jest obiektywistyczna etyka i podmiotowa formuła człowieka. Dlatego należy chronić decyzyjność osoby ludzkiej w zakresie przysługujących jej praw, odrzucić utylitaryzm. Sojusz jest zwolennikiem zakazu inżynierii eugenicznej, eksperymentów na embrionach, manipulacji genetycznych⁵³.

51 Alliance Royale, *Pourquoi un roi?*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].

52 Alliance Royale, *Laïcisme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].

53 Alliance Royale, *Ethique i Libéralisme moral*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].

6. Decentralizacja

Stronnictwo domaga się przeobrażeń w sferze samorządu lokalnego. Aksjologicznie miałyby on zmierzać w kierunku wypracowania osobistej odpowiedzialności oraz przedstawicielstwa wyłanianych elit. Partia opowiada się za likwidacją departamentów jako jednostek podziału administracyjnego. Gminy i regiony miałyby uzyskać szerszą autonomię, urzeczywistniając przeniesienie do struktur terytorialnych większego zakresu odpowiedzialności za los społeczności lokalnych. Sojusz Królewski optuje za pluralizmem administracyjnym i poszanowaniem integralności „małych ojczyzn”⁵⁴. Formacja postuluje wzmocnienie pozycji i autonomii gmin. Ich samorządność miałyby być gwarantowana królewskim aktem prawnym. Utworzone byłyby rady dzielnic współuczestniczące w pracach rad miast. Formacja pragnie implementować autentyczną demokrację, dlatego jej postulatem jest poszerzenie znaczenia inicjatyw i referendum ludowych. Postanowienia wypracowane w ramach demokracji bezpośredniej byłyby dla organów władzy wiążące, bez możliwości zablokowania ich przez instytucje publiczne⁵⁵. Wzmocnieniu wolności publicznych miałyby służyć reforma sądownictwa, obliczona na ugruntowanie niezależności wymiaru sprawiedliwości. Doszłoby do powołania rady sądownictwa pod przewodnictwem ministra sprawiedliwości, którego wyboru, zamiast premiera, dokonywałby król.

7. Wizja społeczeństwa

Sojusz wspiera budowę nowego systemu społecznego. Pragnie jednak zmieniać instytucje, nie naturę ludzką⁵⁶. To ostatnie dążenie byłoby formą inżynierii społecznej, radykalnej i szeroko zakrojonej transformacji. Ponadto, ideolodzy ugrupowania wskazują, że postępowaniem elit rządzi przywiązanie do *status quo*. Pragmatyzm zatem będzie nakazywał funkcjonariuszom aparatu władzy podtrzymywanie instytucji w ich obecnym kształcie. Skuteczny mechanizm zmiany może zaistnieć poprzez transformację administracyjno-organizacyjną, nie antropologiczną. Jeśli dokona się reorganizacja systemowa, dzisiejsi republikanie jutro będą wiernymi stronnikami monarchii.

54 Alliance Royale, *Clovis pose ainsi le premier principe qui peut garantir une unité nationale: la foi*, „Bulletin Périodique Officiel” juillet/août 100 (2017), s. 3, <https://www.allianceroyale.fr/wp-content/uploads/2017/08/BPO-100-V1.pdf> [dostęp: 26.06.2025].

55 Alliance Royale, *La réforme des institutions*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 26.06.2025].

56 Alliance Royale, *Changer les hommes?*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].

Ugrupowanie odrzuca nacjonalizm jako cząstkę spuścizny rewolucyjnej. Formacja dostrzega wartość wspólną rojalistów i narodowców – miłość do ojczyzny. Jednocześnie przyjmuje polemiczny stosunek do absolutyzowania biologizmu narodu. Doktryna nacjonalistyczna postrzega wspólnotę jako początek i kres polityki. Interes społeczności staje się zasadą, swego rodzaju kryterium słuszności inicjatyw politycznych. Wspomniany koncept ideowy pociąga za sobą także, jak twierdzą monarchiści, pochwałę etatyzmu, dogmatycznego racjonalizmu oraz niechęć do obcych. Nacjonalizm jest kolektywistyczny, podczas gdy rojalizm Sojuszu – personalistyczny. Ani naród, ani państwo nie stanowią celu jego zabiegów politycznych. To osoba ludzka znajduje się w centrum ideałów życia zbiorowego. *Ideario* formacji odzwierciedla poszanowanie godności osobowej jednostki, jej odmienności w obrębie struktury społecznej, wkładu do zbiorowości, doświadczeń kulturowych. Władza nie jest tożsama z siłą, lecz stanowi relację psychiczną, wypływając z obustronnego poczucia obowiązku⁵⁷. Podobnie politykę widzą francuscy monarchiści. Utożsamiają ją ze służbą elit na rzecz wspólnoty oraz obowiązkami jednostki względem państwa. Nacjonalizm tymczasem poświęca mentalną wyjątkowość osoby ludzkiej, standaryzuje obyczajowość, przesadnie ufa biurokracji⁵⁸. Uznając nadrzędność interesów państwa nad indywiduum, rości sobie prawo do kształtowania określonego typu człowieka, widząc go wyłącznie w relacji i poprzez przydatność dla kolektywu. Zwieńczeniem tej wizji stać się może wymóg heroizacji życia, stawiany współczesnemu człowiekowi i zupełnie przezeń niezrozumiały.

Ugrupowanie wyraża uznanie dla wkładu wniesionego w dzieje Francji przez szlachtę Starego Porządku. Z drugiej strony ma świadomość, że pozycja warstwy herbowej wyrosła z feudalizmu – systemu społeczno-politycznego, którego istnienie ma charakter historyczny. Dziś nie sposób już czerpać partykularnych korzyści z zaprzeczonych uregulowań publicznych. Zmienił się kontekst, świadomość innych grup społecznych, ich aspiracje. Po 1789 roku, jak twierdzą członkowie ugrupowania, na arenie dziejów pojawiły się postaci pozbawione wysokiego urodzenia, lecz obdarzone tym samym etosem służby wspólnocie, co stan szlachecki. Argumentacja Sojuszu jest więc merytokratyczna. O pozycji w stratyfikacji społecznej rozstrzygać winny zasługi i oddanie narodowi. Należy stwarzać możliwości awansu osób utalentowanych, a wobec „starożytnych” rodów piełęgnować politykę wdzięczności i pamięci⁵⁹.

57 W. Makowski, *Nauka o państwie. Część pierwsza. Teoria państwa*, Warszawa 2014, s. 158–159.

58 Alliance Royale, *Nationalisme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

59 Alliance Royale, *Noblesse*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

W ideach społecznych partii rodzina odgrywa szczególną rolę. Stanowi fundament społeczeństwa, a jednocześnie środowisko obrazujące odmienności między kobietą a mężczyzną. Formacja pragnie chronić naturalną wartość rodziny jako miejsca socjalizacji i rozwoju poznawczego, korzystnego dla społeczności. Obrona rodziny jest więc realizacją idei dobra ogólnego, celem dalekosiężnym i użytecznym. Sojusz Królewski pragnie uczynić małżeństwo podstawą organizacji życia rodziny⁶⁰, a tej ostatniej przysporzyć praw (majątkowych, wychowawczych) i okazji do harmonijnego wzrostu. Należy odejść od – dominującego aktualnie – modelu rodziny jako zrzeszenia kilkorga osób, powiązać je realną nicią ról i obowiązków. Trzeba, piszą rojaliści, sprawić, by polityka społeczna (czyli rodząca postawy typowe dla państwa dobrobytu) została zastąpiona przez politykę rodzinną – usytuowania podstawowej komórki wspólnoty w pozycji autonomicznej i samodzielnej względem ingerencji urzędniczej. Modelem pożądanym jest rodzina wielodzietna, afirmująca rodzicielstwo. W kwestii roli kobiety ugrupowanie nie wspiera skrajności; ani patriarchalnej, ani emancypacyjnej. Stoi na stanowisku przywrócenia godności wychowawczej, formowania przez matki umysłów i charakterów młodych ludzi, przyszłych obywateli. Partia postuluje aprecjację domowej aktywności kobiet, opowiadając się za zasiłkami i emeryturami dla gospodyń domowych⁶¹. Z drugiej strony w doktrynalnych założeniach stronnictwa widnieje postulat przywrócenia rangi ojcostwa. Formacja wyprowadza pozycję obu płci z ich naturalnych uwarunkowań i tradycji, krytycznie odnosi się do tzw. *dyskryminacji pozytywnej*⁶². Stoi na stanowisku, że treści rodzinne powinny trafić do szkół, stać się podstawą edukacji w duchu wolności i tradycji⁶³.

Odnosnie do systemu oświaty członkowie stronnictwa proponują model sprawiedliwy (gdyż oparty na współistnieniu prywatnych i publicznych placówek, które funkcjonowałyby na równych zasadach), oferujący możliwość kształcenia całemu społeczeństwu. A zatem wzorzec stanowi edukacja powszechna, realizująca zadania formacyjne za sprawą podmiotów prywatnych lub publicznych

60 Ugrupowanie definiuje małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny. W 2013 r. sprzeciwiało się wprowadzeniu związków homoseksualnych o randze małżeństwa, organizując antyrządowe demonstracje. Propozycje legislacyjne wносиła wówczas ustawa znana jako *Le mariage pour tous* (*Małżeństwo dla wszystkich*).

61 Alliance Royale, *Mères au foyer*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

62 Monarchiści podkreślają, iż „pozytywna dyskryminacja” może u jej beneficjentów wzbudzać przekonanie o deficycie kompetencji, potrzebie sztucznego wsparcia. Wypełnia ponadto znamiona niesprawiedliwego prawa. Droga do awansów i zaszczytów winna być praca i zasługi własne jednostki. Zob. Alliance Royale, *Parité homme-femme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

63 Alliance Royale, *Famille*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

(centralnych bądź samorządowych). Winna ona być także inkluzywna i uwzględniająca potrzeby edukacyjne dzieci niepełnosprawnych⁶⁴.

Nowa Francja winna skupiać się na obronie życia od poczęcia do naturalnej śmierci. Sojusz Królewski w postawie *pro life* dostrzega zamysł szerszy niż tylko protekcja istnienia jednostki. Odczytuje ją jako warunek niezbędny wielkości narodu. Społeczność, aspirując do mocarstwowości, winna być – w imię personalizmu i solidaryzmu – skoncentrowana także na nienaruszalnych uprawnieniach jednostki. Te znajdują swój wyraz w podmiotowym traktowaniu dzieci nienarodzonych oraz osób starszych. Koncentrują się na proceduralnych ułatwieniach adopcji, rozwijaniu badań genetycznych, dofinansowywaniu opieki paliatywnej⁶⁵.

Sojusz Królewski domaga się redefinicji polityki imigracyjnej. W opinii przedstawicieli ugrupowania problem napływu przybyszów jednocześnie przybiera dwa konteksty. Z jednej strony zagadnienie osobowej godności człowieka, z drugiej – bezpieczeństwo narodu francuskiego. Oba aspekty odznaczają się doniosłością i nie powinny podlegać instrumentalizacji ze względu na doraźne korzyści polityczne. Imigracja – piszą rojaliści – to dziś komponent interesu narodowego. Dlatego należy nim roztropnie zarządzać, unikając ekstremów – neoliberalnej akceptacji dla imigracji jako taniej siły roboczej lub tolerancjonizmu w imię politycznej poprawności. Ta pierwsza rodzi ekonomizm myślenia o zagadnieniu humanistycznym, druga generuje słabość władzy przepojonej strachem przed odpowiedzialnością za stanowcze reakcje⁶⁶. Zdaniem członków Sojuszu winny zostać wprowadzone wyłącznie tymczasowe zezwolenia na pobyt cudzoziemców. Koniecznością jest także uwzględnianie statusu ekonomicznego rodzimych pracowników, którzy budują swój dobrobyt bez wsparcia, na jakie liczyć mogą imigranci. Koherentna polityka winna zatem liczyć się z podmiotowością jednostki, interesem ekonomicznym rodzimej siły roboczej oraz zdolnością asymilacji przybyszów. Konieczne jest wskazanie zasady narodowości jako jednego z kryteriów imigracji. Roztropne i efektywne rozwiązania, harmonizujące przeciwstawne interesy, jest w stanie ustanowić suwerenna władza. Ale i ona nie wystarczy do zrationalizowania działań w tym zakresie. Potrzebuje współpracy międzynarodowej – w obszarze przepływu informacji o migrantach, bezpieczeństwa granic, polityki azylowej⁶⁷.

64 Alliance Royale, *Ecole privée et école publique*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

65 Alliance Royale, *Vie*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

66 P. Lassalle, *Entre le marteau et l'enclume*, <https://allianceroyale.fr/entre-le-marteau-et-lenclume/> [dostęp: 27.06.2025].

67 Alliance Royale, *Immigration*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Przyszła Francja ma być państwem respektującym wolność prasy. Jej ograniczenia mogą być związane jedynie z kluczowymi segmentami życia zbiorowego. W założeniach teoretycznych stronnictwa owe wyjątki zostały wyszczególnione. Należy do nich interes narodowy, ochrona prywatności, kwestie światopoglądowe. Nowa wspólnota pragnie widzieć w królu opokę i ostoję swobody działania mediów. Monarcha figuruje w punktach programowych jako podmiot niezależny od partii politycznych i ideologii. To arbiter w sporach życia publicznego, a zarazem najwyższy sąd apelacyjny. Dziś prezydent, wprzęgnięty w korelacje systemowe, nie spełnia się w roli rozjemcy. Niezbędne jest powierzenie samodzielności decyzyjnej przyszłemu monarsze⁶⁸.

8. Poglądy gospodarcze

Sojusz Królewski stoi na gruncie kapitalizmu, który stworzył podstawy rozwoju gospodarczego i dzisiejszego dobrobytu. Jednakże formacja definiuje obecny ustrój gospodarczy jako liberalizm państwowy (lub socjalliberalizm, liberalny socjalizm). Ekonomia nosi znamiona etatyzmu, interwencjonizmu i oligarchii. Państwo nie jest jedynie regulatorem procesów produkcji i wymiany, świadczenia usług, zajmuje bowiem centralne miejsce w gospodarce – jako prawodawca, właściciel firm, zarządca zasobów. O pozycji wśród przedsiębiorstw decydują koneksje na linii elity politycznej i biznesowej. Ów ekskluzywny model kreuje wysokie bariery dostępu do rynku, przez co wyklucza z udziału w nim wielu przedsiębiorców. Życie gospodarcze cechuje się biurokratyzacją i nadmiernym fiskalizmem. Jądro owych mechanizmów tworzy aparat urzędniczy oraz międzynarodowe korporacje. Władza polityczna, choć aktywna w zarządzaniu procesami wymiany, pozostaje obojętna na idee globalistyczne. Nierówna konkurencja ze strony rozwijających się gospodarek współczesnego świata oraz kryzys małych i średnich przedsiębiorstw – procesy te nie spotykają się jednak, ku dezaprobatie Sojuszu, z reakcją elit rządzących. Dlatego Sojusz Królewski chciałby zwrócić się ku liberalizmowi ekonomicznemu, który, jak wydatnie podkreśla, oznacza dlań wycofanie państwa z wielu sektorów i branż, bez aprobaty ugrupowania dla liberalizmu aksjologicznego. Przyszła Francja winna symultanicznie walczyć z rozwiązaniami *welfare state* (wysokie opodatkowanie, szeroko zakrojone osłony socjalne), jak i neoliberalizmu (suwerenność ponadnarodowych przedsiębiorstw, sojusz elit finansowych i politycznych). Należy wzmacniać elastyczność rynku pracy

68 Alliance Royal, *Liberté de la presse*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

(redukując przywileje pracownicze i wpływ administracji), krzawić wolnorynkową świadomość⁶⁹.

Sojusz Królewski pragnie powrócić do pierwotnej postaci kapitalizmu zwanego patrymonialnym, przez który przedstawiciele partii rozumieją stan rzeczy, w którym akcjonariusz pełni rolę właściciela przedsiębiorstwa. Dzisiejszy ustrój gospodarczy oparty na kapitale zмага się z dwiema odmiennymi tendencjami. Pierwszym fenomenem jest spekulacja giełdowa (gdy akcjonariusze niebędący właścicielami organizacji koncentrują swą aktywność na krótkoterminowych zyskach). Drugie zjawisko to wywłaszczenie pracownika z wpływów na formułę firmy, identyfikacji z marką, jej celami. Pracobiorca został sprowadzony do rangi zasobu ludzkiego. Sojusz Królewski postuluje zwrot ku akcjonariatowi pracowniczemu i idei spółdzielni gospodarczych oraz większej reprezentacji kadr w zarządzaniu koncernami. Należy także ograniczyć wszechwładzę związków zawodowych, które podtrzymują istniejącą rzeczywistość. Wyrażają one ducha permanentnej kontestacji swobody działalności gospodarczej, a na inicjatywy uwalniające przedsiębiorczość reagują w duchu socjalnym. Optymalne rozwiązanie stanowi wykształcenie przekonania o jedności celów pracodawców i pracowników, tworzenie związków branżowych⁷⁰.

Stronnictwo reprezentuje podejście protekcyjnistyczne względem rodzimego rolnictwa, widząc w tej branży nie tylko źródło bezpieczeństwa żywniowego kraju, lecz również oazę tradycyjnych wartości: rodziny wielopokoleniowej, szacunku do ziemi, pokory względem praw natury⁷¹. Partia nie deklaruje się jednoznacznie w dziedzinie energetycznej. Uważa, że ów sektor gospodarki należy do obszaru rozstrzygnięć technicznych, a nie światopoglądowych. Zasadność stosowania energii jądrowej określi zapotrzebowanie państwa. Jednoznacznie formacja dystansuje się od ekologizmu (odnawialnych źródeł energii, biopaliw) jako wyrazu nadrzędności ideologii nad rachunkiem ekonomicznym, rezultatu aktywności lobbingowej. Wyraża również sceptycyzm względem partii ekologicznych, instrumentalnie podejmujących wątki środowiskowe dla celów rewolucyjnych. Partia królewska widzi w przyrodzie dobro wspólne, które powinno być poddane długofalowemu, roztropnemu zarządzaniu, nie będąc dłużej kartą przetargową w zmaganiach frakcji politycznych. Jednocześnie z założeń programowych partii przebiega konwencja antropocentryczna. Stwórca postawił człowieka w centrum świata naturalnego,

69 Alliance Royale, *Libre entreprise*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

70 Alliance Royale, *Capitalisme i Syndycalisme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

71 Alliance Royale, *La France ressuscitée*, na: <https://allianceroyale.fr/la-france-ressuscitee/> [dostęp: 27.06.2025].

którego zasoby oddał mu do dyspozycji. Istota ludzka powinna przy tym tak gospodarować otrzymanymi dobrami, by móc przekazać walory środowiska kolejnym generacjom.

Monarchiści aprobują ideę zrównoważonego rozwoju (harmonii postępu i protekcji natury), jak również umiędzynarodowienie polityki ekologicznej. Ten sektor życia publicznego to jedna z niewielu kwestii, które dla stronnictwa mogłyby być rozstrzygane we współpracy z innymi państwami⁷².

9. Kwestie zagraniczne

Suwerenność wewnętrzna Francji przeniesiona jest również na grunt międzynarodowy. Tak jak król jest suwerenny wewnątrz, tak Paryż powinien pozostać niezawisły w kwestiach europeistycznych. Suwerenność to wartość niepodzielna i winna pozostać przy Francji. Jej interes sprowadza do realizacji tylko tych postanowień, do wdrożenia których dobrowolnie się zobowiązała. Formacja odrzuca federalistyczny model Unii Europejskiej, koncepcję dalszej integracji wspólnoty w stronę jednego organizmu państwowego. Europejczycy nie są jednym narodem, lecz konglomeratem społeczności o odmiennych tradycjach kulturowych i dążeniach politycznych. Państwa członkowskie, twierdzą działacze Sojuszu, poddawane są oddziaływaniu technokratów i reżyserów przekazu, kreujących przekonanie o bezalternatywności dalszej integracji. Tymczasem Francja to nie tylko pierwiastek europejski, lecz również zasługujące na pielęgnowanie tradycje zamorskie. Dlatego partia pragnie chronić i pielęgnować dziedzictwo chrześcijańskie na Starym Kontynencie⁷³. W celu restauracji francuskiej suwerenności należy opuścić Unię Europejską, a następnie prowadzić samodzielną politykę celną i kulturalną. Ugrupowanie kwestionuje uniformizację Starego Kontynentu na niwie polityki monetarnej, wojskowej, społecznej. Celem Paryża powinna być swobodna współpraca z innymi stolicami (pod szyldem nowej formuły prawnej – Wspólnoty Państw Europejskich), samodzielność w kreowaniu prawa, asertywność w realizacji sztandarowych aspiracji⁷⁴. Należy przenieść na grunt narodowy uprawnienia w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa⁷⁵.

⁷² Alliance Royale, *Energie, Environnement i Mouvements écologiques*, na: <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

⁷³ Alliance Royale, *La France dans le monde*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 27.06.2025].

⁷⁴ Alliance Royale, *Le programme de l'Alliance royale pour les élections européennes*, <https://allianceroyale.fr/le-programme-de-lalliance-royale-pour-les-elections-europeennes/> [dostęp: 27.06.2025].

⁷⁵ Alliance Royale, *Arrêtez donc d'emmerder les Français!*, https://www.indre-et-loire.gouv.fr/content/download/23833/159576/file/02_alliance%20royale%20circ.pdf [dostęp: 27.06.2025].

Przedstawiciele Stronnictwa widzą w globalizacji złożony fenomen oferujący korzyści (rozwój technologiczny) i zagrożenia (przenoszenie działalności gospodarczej za granicę, niższą konkurencyjność francuskich firm). Partia postuluje rozwiązania protekcyjnistyczne, ochronne względem rynku wewnętrznego, pragnie restaurować bariery celne, co może być krokiem ku suwerenności gospodarczej Francji. Należy uelastyczyć inwestycje w kapitał ludzki, dokonać prywatyzacji sektora *know-how* tak, aby rodzimi pracownicy zdolni byli konkurować z personelem z innych krajów. Sojusz Królewski wyraża krytyczne stanowisko względem globalizmu. O ile globalizacja to sieć procesów możliwych do oceny merytorycznej, o tyle globalizm ideologizuje współpracę międzynarodową⁷⁶. Stanowi propozycję stworzenia rządu światowego, niwelowania granic i różnorodności narodowych. Ugrupowanie nie wyklucza opuszczenia przez Francję Światowej Organizacji Handlu, jeśli organizacja nie porzuci idei nowego, ponadnarodowego porządku⁷⁷.

10. Krytyka Sojuszu Królewskiego

Propozycje polityczno-społeczne poddać można krytyce z punktu widzenia legitymistycznego. Ideolodzy partii nie wskazują osoby przyszłego króla. Swą postawę argumentują nieprzewidywalnością zjawisk życia zbiorowego i pewną samoistością przyszłych dziejów wspólnoty. A zatem dopuszczają intronizację bez konieczności spełnienia przez pretendenta ortodoksyjnych wymogów prawowitości⁷⁸. Przebija w tej wizji indyferencja personalna i mglistość proceduralna, sprawiająca, że restauracja mogłaby dokonać się pod dowolnym sztandarem. Takowy brak osadzenia w prawach dynastycznych rodziłby wątpliwości co do uznania nowej władzy, jej poparcia i społecznego prestiżu. Należałoby się także liczyć z dezaprobatą legitymistów i środowiska orleańskiego. Sojusz Królewski podkreśla wprawdzie, że jego dążeniem jest praca formacyjno-opiniotwórcza. W pewnym momencie – jeśli historia potoczy się w sprzyjający sposób – zaistnieje jednak pytanie o osobę księcia. Wówczas wskazane dylematy nabiorą realnego znaczenia. Przedstawiciele ugrupowania twierdzą również, że pozostawiają innym podmiotom prawo wspierania własnych kandydatów do tronu. Nie sposób natomiast założyć jednoznacznie, że partia królewska poprze pretendenta reprezentującego światopogląd odmienny od Sojuszu.

⁷⁶ G. Privat, *Les positions officielles de l'Alliance royale*, „Bulletin Périodique Officiel” 99 (2017), s. 6, <https://www.allianceroyale.fr/wp-content/uploads/2017/06/BPO-099.pdf> [dostęp: 27.06.2025].

⁷⁷ Alliance Royale, *Mondialisme i Mondialisation*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

⁷⁸ A więc pozostawiania męskiemu, najstarszemu, zrodzonym z legalnego łóża, katolickim kontynuatorem głównej linii Burbonów.

Za krok kontrowersyjny z punktu widzenia francuskiej idei monarszej uznać należy także afirmację trójkolorowej flagi Francji. W punktach programowych partii możemy przeczytać, że biały sztandar z kwiatami lilii jest flagą królewską *in abstracto*, ale rojaliści zamierzają maszerować ku nowej Francji z *tricolore* w dłoni. Stanowi ona dla nich symbol dziejów państwa, za który wielu rodaków złożyło ofiarę krwi. Co więcej, „trójkolorowa flaga wykroczyła poza swój rewolucyjny kontekst i była symbolem jedności Francji podczas najpoważniejszych kryzysów”. I dalej czytamy: „aby zaznaczyć przyjęcie tej flagi przez rodzinę królewską, na jej środku zostanie umieszczony herb Francji”⁷⁹. Wielokrotnie w założeniach doktrynalnych ugrupowanie krytycznie odnosiło się do ducha i rozstrzygnięć prawno-instytucjonalnych rewolucji francuskiej. Tymczasem na płaszczyźnie symbolicznej, w sferze polityki pamięci i aksjologii, sztandar trójkolorowy stanowi doniosłą część rewolucyjnego dziedzictwa. Niejednoznaczność symboliczna, brak spersonalizowanej wizji monarchizmu i rozległy synkretyzm frontu królewskiego – te słabości stronnictwa mogły zmniejszać nadzieje na odrodzenie Francji pod znakiem korony.

Wnioski

Sojusz Królewski krytycznie odnosi się do rewolucyjnego dziedzictwa Francji oraz dorobku V Republiki. Mając za podstawę realizm, pragnie być partią dalekosiężnej zmiany, tak na płaszczyźnie krajowej, jak i zagranicznej. Wykorzystując mechanizmy i środki systemowe, formułuje doktrynalną kontrpropozycję, program uszczegółowiony i zwrócony w przyszłość. Pod względem inspiracji światopoglądowych jest eklektyczny, co do wzorca transformacji – reformistyczny.

Partia monarchistów odrzuca dalsze istnienie niesuwerennego państwa francuskiego. Partyjna krytyka utożsamia taki stan rzeczy z brakiem silnej władzy zwierzchniej. Przeciwstawia sobie dwie formy rządu: republikańską i monarchiczną. Tę pierwszą ujmuje jako zanurzoną w kontraktualizmie, rozgrywkach grup nacisku, niesamodzielną na płaszczyźnie wewnętrznej i międzynarodowej. Prezydent reprezentuje własny elektorat, nie jest zdolny do emancypacji od wpływów doradców oraz podmiotów finansujących kampanię wyborczą. Monarchia z kolei nie tylko silnie koreluje z francuską tradycją historyczną, ale również ma znaczenie funkcjonalne. Niweluje podziały socjopolityczne, jednoczy zwaśnionych obywateli. Stabilizuje aktywność polityczną, pozwala planować ją długofalowo. Ugrupowanie rojalistów akceptuje demokrację, lecz z pozycji konserwatywnych krytykuje demokratyzm – ułudę suwerenności ludu i powszechnej świadomości wyborczej. Negatywnie odnosi się do centralizacji państwa,

⁷⁹ Alliance Royale, *Drapeau*, <http://www.allianceroyale.fr/positions-officielles/> [dostęp: 12.07.2025].

rewolucyjnego dziedzictwa, wszechwładzy biurokracji. Propaguje legalizm, jednocześnie krytycznie odnosząc się do istniejących praw i wnosząc o nowy fundament jurydyczny państwa.

Obóz rojalistów stroni od nacjonalistycznej interpretacji dziejów i procesów politycznych. Dostrzega znaczenie narodu historycznego. Formułuje pejoratywną opinię na temat kondycji współczesnego społeczeństwa francuskiego. Dostrzega w nim tendencje nihilistyczne i dekadentkie. Sojusz Królewski z dezaprobatą odnosi się do frakcyjności w obrębie elit politycznych. Krytykuje manipulacyjne oddziaływanie wirtuozów marketingu politycznego i architektów medialnej kreacji, a także zauważa destruktywny wpływ liberalizmu aksjologicznego. Partia z rezerwą odnosi się do niekontrolowanej imigracji i poczucia niesprawiedliwości w traktowaniu imigrantów oraz rodzimych pracowników.

Formacja sięga po indywidualizm w percepcji osoby ludzkiej. Pragnie zabezpieczać osobową wolność, a jednocześnie egzekwować obowiązki i stosować efektywną formę władzy. Krytykuje subiektywizm i relatywizm moralny, odrzuca kolektywizm, ale i wizję społeczeństwa jako sumy jednostek. Środowisko monarchistyczne skłania się ku solidaryzmowi – pragnie implementować wolność współistniejącą z odpowiedzialnością jednostki za siebie i dobro powszechne. Partia postrzega religię jako fundamentalne źródło wartości etycznych, na których zbudowano Francję, wartości klasycznych i uniwersalnych jednocześnie. Odrzuca teokrację, propaguje swobodę praktyk wyznaniowych.

Gospodarczo Sojusz Królewski identyfikuje się z kapitalizmem i liberalizmem. Jest wolnorynkowy, niechętny szeroko zakrojonej obecności państwa na rynku i nadmiernemu fiskalizmowi. Głosi apologię suwerenności ekonomicznej i dystans wobec radykalnych koncepcji globalistycznych.

W obszarze polityki międzynarodowej partia delegitymizuje Unię Europejską, wspiera dobrowolność integracji oraz ideę samostanowienia państw narodowych. Sprzeciwia się oddziaływaniu wielkich korporacji, odrzuca scentralizowany proces decyzyjny Unii Europejskiej. Stronnictwo deklaruje przywiązanie do konserwatywnej percepcji natury i pragnienie jej protekcji na rzecz kolejnych pokoleń. Rozróżnia techniczno-merytoryczną ekologię od ideologicznego ekologizmu. Aprobuję kooperację państw na rzecz ochrony środowiska.

Sojusz Królewski opowiada się za Francją królewską, monarchią konstytucyjną i suwerenną. Głosi konieczność demokratycznej walki o przychylność wyborców i wspólnych starań na rzecz przyszłej intronizacji monarchy. Oddziałuje formacyjnie, organizacyjnie, światopoglądowo. Chce nowego państwa – opartego na silnej władzy zwierzchniej, wolnościach obywatelskich, tradycyjnej aksjologii. Postrzega Francuzów jako gospodarzy we własnym domu, najlepiej znających własną wspólnotę

i najpełniej predestynowanych do odpowiedzialności za nią. Partia pragnie pozyskać dla rojalistycznej sprawy zaufanie i skojarzenia – zasoby tak istotne w aktywności współczesnych partii politycznych⁸⁰. Dąży do zasypywania rewolucyjnych podziałów i integrowania wszystkich, którzy czują się patriotami oraz państwowcami. Pracę na rzecz przyszłego dzieła restauracji podejmuje już dziś.

Owocem programu politycznego Sojuszu Królewskiego miałyby być pojednana, „zjednoczona i suwerenna Francja, zakorzeniona we własnej historii i patrząca w przyszłość, zgromadzona wokół swojego króla”⁸¹.

Bibliografia

Adeline Y.-M., *La droite impossible*, DPF Chire, Paris 2012.

Adeline Y.-M., *Le roi et le monde moderne*, Communication&Tradition, Paris 1991.

Alliance Royale, *Arrêtez donc d'emmerder les Français!*, https://www.indre-et-loire.gouv.fr/content/download/23833/159576/file/02_alliance%20royale%20circ.pdf [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Café politique à Versailles le jeudi 2 mai*, <https://allianceroyale.fr/cafe-politique-a-versailles-le-jeudi-2-mai/> [dostęp: 2.06.2025].

Alliance Royale, *Capitalisme i Syndycalisme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Changer les hommes?*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].

Alliance Royale, *Clovis pose ainsi le premier principe qui peut garantir une unité nationale : la foi*, „Bulletin Périodique Officiel” juillet/août 100 (2017), s. 3, <https://www.alliance-royale.fr/wp-content/uploads/2017/08/BPO-100-V1.pdf> [dostęp: 26.06.2025].

Alliance Royale, *Conclusion : trois thèmes clés*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 19.07.2025].

Alliance Royale, *Drapeau*, <http://www.allianceroyale.fr/positions-officielles/> [dostęp: 12.07.2025].

Alliance Royale, *Droite piégée*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].

Alliance Royale, *Ecole privée et école publique*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

⁸⁰ E. Kancik, *Budowanie wizerunku – strony internetowe polskich partii politycznych*, w: M. Winclawska (red.), *Partie polityczne w początkach XXI wieku. Problemy rozwoju, organizacji i funkcjonowania*, Toruń 2013, s. 207–208.

⁸¹ Alliance Royale, *Conclusion : trois thèmes clés*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 19.07.2025].

- Alliance Royale, *En république, le pouvoir appartient au peuple*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 2.06.2025].
- Alliance Royale, *Energie, Environnement i Mouvements écologiques*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].
- Alliance Royale, *Entretien avec Yves-Marie Adeline*, <https://allianceroyale.fr/yves-marie-adeline-entretien-nef/> [dostęp: 23.06.2025].
- Alliance Royale, *Ethique i Libéralisme moral*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].
- Alliance Royale, *Extrême droite*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].
- Alliance Royale, *Famille*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].
- Alliance Royale, *Gauche-droite*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 9.06.2025].
- Alliance Royale, *Héritage capétien*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].
- Alliance Royale, *Immigration*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].
- Alliance Royale, *La France dans le monde*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 27.06.2025].
- Alliance Royale, *La France ressuscitée*, <https://allianceroyale.fr/la-france-ressuscitee/> [dostęp: 27.06.2025].
- Alliance Royale, *La réforme des institutions*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 23.06.2025].
- Alliance Royale, *La réforme des institutions*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 26.06.2025].
- Alliance Royale, *La République, c'est la paix, le progrès social, la liberté, l'égalité, la fraternité*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 20.06.2025].
- Alliance Royale, *Laïcisme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].
- Alliance Royale, *Laïcité*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].
- Alliance Royale, *Le programme de l'Alliance royale pour les élections européennes*, <https://allianceroyale.fr/le-programme-de-lalliance-royale-pour-les-elections-europeennes/> [dostęp: 27.06.2025].
- Alliance Royale, *Le roi est un incapable et un tyran en puissance*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 20.06.2025].

Alliance Royale, *L'hérédité n'a plus sa place dans notre société*, <https://allianceroyale.fr/idees-recues/> [dostęp: 20.06.2025].

Alliance Royale, *Liberté de la presse*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Libre entreprise*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Mères au foyer*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Monarchie constitutionnelle*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 21.06.2025].

Alliance Royale, *Monarchies européennes*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 14.06.2025].

Alliance Royale, *Mondialisme i Mondialisation*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Nationalisme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Noblesse*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Parité homme-femme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].

Alliance Royale, *Participation aux élections*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 2.06.2025].

Alliance Royale, *Plate-forme politique*, <https://allianceroyale.fr/plateforme-politique/> [dostęp: 2.06.2025].

Alliance Royale, *Pourquoi un roi?*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 26.06.2025].

Alliance Royale, *Pourquoi un roi?*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].

Alliance Royale, *Prérogatives royales*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 23.06.2025].

Alliance Royale, *Quelle est la légitimité du roi?*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 20.06.2025].

Alliance Royale, *Qui sommes nous?*, <https://allianceroyale.fr/sommes/> [dostęp: 2.06.2025].

Alliance Royale, *Souverainisme*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 2.06.2025].

Alliance Royale, *Transition vers la royauté*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 14.06.2025].

- Alliance Royale, *Vie*, <https://allianceroyale.fr/nos-positions-officielles/> [dostęp: 27.06.2025].
- Bartyzel J., *Rojaliści francuscy – powrót do polityki*, <http://www.legitymizm.org/rojalisci-francuscy> [dostęp: 2.06.2025].
- Biernat T., *Legitymizacja władzy politycznej. Elementy teorii*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2000.
- Burton M., Gunther R., Higley J., *Elity a rozwój demokracji*, w: J. Szczupaczyński (red.), *Władza i społeczeństwo: antologia tekstów z zakresu socjologii polityki*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1995, s. 15–27.
- Groupe BVA, *Les Français et la monarchie*, <https://www.bva-xsight.com/sondages/les-francais-et-la-monarchie/> [dostęp: 9.06.2025].
- Held D., *Cosmopolitan Democracy and the Global Order: a New Agenda*, w: J. Bochman, M. Lutz-Bachmann (red.), *Perpetual peace. Essays on Kant's Cosmopolitan Ideal*, The MIT Press, Cambridge–London 1997, s. 235–252.
- Hindess B., *Filozofie władzy od Hobbesa do Foucaulta*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa–Wrocław 1999.
- Jourdon R., *Législatives. Alliance royale présente François Fautrad*, Ouest France, <https://www.ouest-france.fr/pays-de-la-loire/loire-atlantique/alliance-royale-presente-francois-fautrad-5019577> [dostęp: 9.06.2025].
- Kancik E., *Budowanie wizerunku – strony internetowe polskich partii politycznych*, w: M. Winclawska (red.), *Partie polityczne w początkach XXI wieku. Problemy rozwoju, organizacji i funkcjonowania*, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2013, s. 207–227.
- Lazard V., *Un royaliste à l'assaut du Champ-de-Mars*, „Le Parisien”, <https://www.leparisien.fr/paris-75/un-royaliste-a-l-assaut-du-champ-de-mars-06-02-2008-3296034265.php> [dostęp: 2.06.2025].
- MacGregor Burns J., *Władza przywódcza*, w: J. Szczupaczyński (red.), *Władza i społeczeństwo: antologia tekstów z zakresu socjologii polityki*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1995, s. 261–273.
- Makowski W., *Nauka o państwie. Część pierwsza. Teoria państwa*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2014.
- Petitfils J.-Ch., *La droite en France de 1789 à nos jours*, Presses Universitaires de France, Paris 1973.
- Privat G., *Les positions officielles de l'Alliance royale*, „Bulletin Périodique Officiel” mai/juin 99 (2017) , s. 6, <https://www.allianceroyale.fr/wp-content/uploads/2017/06/BPO-099.pdf> [dostęp: 27.06.2025].
- Szczepaniak K., *Zastosowanie analizy treści w badaniach artykułów prasowych – refleksje metodologiczne*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Sociologica” 42 (2012), s. 83–112.

KRYTYKA V REPUBLIKI I WIZJA NOWEJ FRANCJI W IDEACH POLITYCZNYCH SOJUSZU KRÓLEWSKIEGO

Streszczenie

Artykuł poświęcony jest myśli politycznej Sojuszu Królewskiego – francuskiej partii monarchistycznej. Opracowanie ma dwuczęściową konstrukcję. Zreferowano krytyczne spojrzenie formacji na współczesną Francję, przedstawiono program pozytywny ugrupowania – wizję nowego państwa, a także przybliżono historię, aktywność wyborczą i ogólne założenia stronnictwa. Zawarto stanowisko Sojuszu Królewskiego w kluczowych kwestiach życia społeczno-politycznego: ustroju, formy rządu, modelu wspólnoty. Wskazano stosunek formacji do procesu demokratycznego, podkreślając, że jest to szansa dla środowiska rojalistów, zepchniętego na margines życia V Republiki. Nakreślono rozróżnienie między akceptowalną demokracją (jako szeregiem mechanizmów ustrojowych) a odrzucanym przez formację demokratyzmem (ideologią woli powszechnej i suwerenności ludu). Znaczną część tekstu poświęcono monarchii. Dokonano uszczegółowienia jej charakteru – suwerennej, konstytucyjnej, zorientowanej na służbę narodowi francuskiemu i historycznie zanurzonej w jego dziejach. Podjęto refleksję nad drogą do potencjalnego przywrócenia monarszego jedynowładztwa. Skupiono się na aksjologii towarzyszącej tezom programowym partii, podkreślając doniosłość etyki chrześcijańskiej i niechęć do globalizmu. Omówiono wizję nowego życia gospodarczego, ufundowanego na swobodzie działalności gospodarczej, poszanowaniu suwerenności monetarnej państwa francuskiego, ochronie tamtejszego rynku. Przeanalizowano programowe założenia partii wobec decentralizacji i ekologii. Pośrednio nakreślono również wzorcowy projekt przyszłego obywatela – patrioty, świadomego obywatela, konsumenta rozumiejącego wyzwania globalnych transakcji. W artykule omówiono również spojrzenie Sojuszu Królewskiego na zagadnienia międzynarodowe i podjęto się krytycznego przedstawienia wybranych przejawów działalności i doktryny partii.

Słowa kluczowe: Francja, monarchia, partia polityczna, Sojusz Królewski, Piąta Republika

Nota autorska

Adam Raszewski – doktor nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, adiunkt w Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Jerzego Popiełuszki w Grudziądzu. Adres: Legionów 57a, 86-300 Grudziądz. E-mail: adamraszewski@onet.eu.

Cytowanie

Raszewski A., *Krytyka V Republiki i wizja nowej Francji w ideach politycznych Sojuszu Królewskiego*, „Colloquia Theologica Ottoniana” 41 (2025), s. 189–223. DOI: 10.18276/cto.2025.41-11.